

รายงานสรุปผลการปฏิบัติการกิจ
ของคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติในการเข้าร่วมการเสวนาว่าด้วย
“สมาชิกรัฐสภาผู้ให้การสนับสนุน ‘การปฏิวัติเงียบ’ เพื่อธรรมาภิบาลด้านการกำกับดูแลที่ดียิ่งขึ้น”
ระหว่างวันที่ ๑๘-๒๐ เมษายน ๒๕๖๑
ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประกอบด้วย พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หัวหน้าคณะผู้แทนฯ และนายวิวัฒน์ บุญญสถิตย์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผู้แทนฯ ได้เดินทางไปเข้าร่วมการเสวนาว่าด้วย “สมาชิกรัฐสภาผู้ให้การสนับสนุน ‘การปฏิวัติเงียบ’ เพื่อธรรมาภิบาลด้านการกำกับดูแลที่ดียิ่งขึ้น” (Dialogue on “Parliamentarians Supporting the ‘Quiet Revolution’ for Better Regulatory Governance”) ระหว่างวันที่ ๑๘-๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ ณ ห้อง Ruby โรงแรม Fairmont กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย การเสวนาข้างต้นจัดขึ้นโดยสมัชชารัฐสภาอาเซียน (ASEAN Inter-Parliamentary Assembly – AIPA) ร่วมกับสถาบันวิจัยเศรษฐกิจเพื่ออาเซียนและเอเชียตะวันออก (Economic Research Institute for ASEAN and East Asia – ERIA) และมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มความตระหนักรู้แก่สมาชิกรัฐสภาเกี่ยวกับมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Measures – NTMs) อุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Barriers – NTBs) และแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบ (Good Regulatory Practice – GRP) ตลอดจนเปิดโอกาสให้สมาชิกรัฐสภาได้อภิปรายบทบาทของตนในการติดตามและปฏิบัติตามประเด็นต่าง ๆ ที่มีการอภิปรายในประเทศ

(จากซ้าย) นายวิวัฒน์ บุญญสถิตย์ ผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และ พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

รายละเอียดการปฏิบัติการกิจของคณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติสามารถสรุปตามลำดับวาระการเสวนาได้ ดังต่อไปนี้

๑. มาตรการและอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Measures and Barriers)

คณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เข้าร่วมการเสวนาว่าด้วย “มาตรการและอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี” เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๓๐-๑๒.๓๐ นาฬิกา การเสวนาในวาระนี้แบ่งออกเป็น ๓ หัวข้อย่อย ได้แก่ (๑) มาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีในอาเซียน (NTMs in ASEAN) (๒) องค์กรรับรองมาตรฐานและออกไปรับรองมาตรฐานสนับสนุนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการอำนวยความสะดวกทางการค้าอย่างไร (How Standards and Certification Bodies Support SMEs to Facilitate Trade) และ (๓) การอภิปรายกลุ่มย่อย : สิ่งที่สามารถที่รัฐสภาสามารถกระทำได้ (Group Discussion: What Parliamentarians Can Do)

สาระสำคัญของการเสวนาในหัวข้อย่อยแรกมี ๓ ประการ ประการแรก คือ การเพิ่มขึ้นของจำนวนมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีในอาเซียน มิใช่จะเป็นสิ่งไม่ดีหรือสะท้อนให้เห็นถึงลัทธิปกป้องทางการค้า (Protectionism) เสมอไป อย่างไรก็ตาม มาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีมักจะมีกลไกการประสานงานและกำกับดูแลที่มีความโปร่งใสน้อยกว่ามาตรการทางภาษี จึงอาจเกิดสภาวะขาดความเชื่อมโยงสัมพันธ์ด้านกฎระเบียบ (Regulatory incoherence) และกลายเป็นอุปสรรคทางการค้าได้ ประการที่สอง คือ หากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายประสานงานและร่วมกันจัดการกับมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีแล้ว มาตรการเหล่านี้จะเป็นประโยชน์มีเพียงต่อสิ่งแวดล้อมและสุขอนามัยของผู้บริโภคเท่านั้น แต่ยังเป็นประโยชน์ต่อการค้าด้วย เพราะผู้ประกอบการธุรกิจสามารถคาดการณ์ความคงเส้นคงวา (Consistency) ของการบังคับใช้กฎระเบียบได้มากยิ่งขึ้น และ ประการสุดท้าย คือ อาเซียนจะต้องมีการทำงานที่ใกล้ชิดและการบูรณาการทางเศรษฐกิจในเชิงลึกยิ่งขึ้น เพื่อสนองตอบต่อแนวโน้ม (Trend) ระดับโลก ๓ ประการ ได้แก่ (๑) กระแสปฏิโลกาภิวัตน์ (Anti-globalisation) และประชานิยม (Populism) ในการเมืองระดับชาติ (๒) การเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์ (Geo-politics) และภูมิเศรษฐกิจ (Geo-economics) ภายในภูมิภาค โดยเฉพาะการแข่งขันในแง่มุมดังกล่าวระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนกับญี่ปุ่น และ (๓) ผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศ อาทิ Internet of Things และปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence – AI) ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์

การเสวนาในหัวข้อย่อย “องค์กรรับรองมาตรฐานและออกไปรับรองมาตรฐานสนับสนุนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในการอำนวยความสะดวกทางการค้าอย่างไร” เป็นการรับฟังการเสนอรายงานเกี่ยวกับประสบการณ์ของประเทศมาเลเซียในเรื่องดังกล่าว โดย Mr. Ridzwan Kasim ผู้อำนวยการอาวุโสกองการรับรองมาตรฐาน สำนักงานรับรองมาตรฐานแห่งประเทศไทย (Standards Malaysia) สาระสำคัญคือ องค์กรเช่นนี้สามารถสนับสนุนให้บรรดา SMEs ได้รับการยอมรับในตลาดระดับระหว่างประเทศในแง่ความถี่ถ้วน (Accuracy) ความสามารถสืบค้นย้อนกลับ (Traceability) และความสามารถในการผลิตซ้ำ (Reproducibility) แม้ว่าผู้ประกอบการ SMEs จะต้องแบกรับภาระต้นทุนที่มากขึ้นสำหรับการปฏิบัติตามมาตรฐานเหล่านี้ แต่ยอดขาย ความสามารถเข้าถึงตลาด และความสามารถในการทำกำไรที่จะได้รับสามารถหักกลบลบกันกับต้นทุนที่เพิ่มขึ้นนี้ได้

พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ขณะอภิปรายเรื่องบทบาทของสมาชิกวุฒิสภาในการดำเนินการเกี่ยวกับ
มาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีและอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี

ในการอภิปรายกลุ่ม หัวข้อ “สิ่งที่สมาชิกวุฒิสภาสามารถกระทำได้” พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ร่วมกล่าวอภิปรายเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกวุฒิสภาในการดำเนินการเกี่ยวกับมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีและอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี สาระสำคัญของคำกล่าว อภิปราย คือ การออกแบบมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีต้องอาศัยความรู้เฉพาะทางอย่างมาก และจำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินการ บทบาทของสมาชิกวุฒิสภาจึงมีค่อนข้างจำกัด ด้วยเหตุนี้ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าจำนวนมากอยู่ในรูปของกฎกระทรวง ประกาศกระทรวง และประกาศกรม สมาชิกวุฒิสภาเพียงแต่ ออกกฎหมายแม่บท (Primary legislation) ซึ่งวางโครงสร้างกรอบการทำงานในระดับกว้างเท่านั้น นอกจากนี้ ในโอกาสดังกล่าว หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติยังได้กล่าวถึงการพิจารณาให้ความเห็นชอบพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นกรณีตัวอย่างของบทบาทของสมาชิกวุฒิสภาในการดำเนินการเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้าง มาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีด้วย เนื่องจากสาระสำคัญประการหนึ่งของพระราชบัญญัติดังกล่าวคือการเปิดโอกาสให้หน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถเสนอเรื่องการปรับปรุง ทดแทน หรือยกเลิกมาตรการในการพิจารณา อนุญาตบางประการ ในกรณีที่เห็นว่าเป็นมาตรการที่ไม่สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

๒. การอภิปรายกลุ่มย่อย : ประสบการณ์ของภาคธุรกิจกับบทบาทของอาเซียนและรัฐบาลในการจัดการกับประเด็นด้านกฎระเบียบ (Panel Discussion: The Experience of Business and the Role of ASEAN and Government to Address Regulatory Issues)

คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มย่อย : ประสบการณ์ของภาคธุรกิจกับบทบาทของอาเซียนและรัฐบาลในการจัดการกับประเด็นด้านกฎระเบียบ เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๓๐-๑๕.๓๐ นาฬิกา การอภิปรายในวาระนี้เป็นการนำเสนอประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว โดยผู้ร่วมอภิปรายบนเวที (Panellist) และเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการเสวนาแสดงความคิดเห็น

คณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ขณะเข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มย่อย :
ประสบการณ์ของภาคธุรกิจกับบทบาทของอาเซียนและรัฐบาลในการจัดการกับประเด็นด้านกฎระเบียบ

สาระสำคัญของการอภิปรายมี ๓ ประการ ประการแรก คือ การปฏิรูปด้านกฎระเบียบโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับสถานะของประเทศในการจัดลำดับความยากง่ายในการทำธุรกิจ (Ease of Doing Business – EODB) นั้นมิใช่จะช่วยให้การประกอบธุรกิจของภาคเอกชนดีขึ้นเสมอไป เพราะในความเป็นจริง ยังมีข้อควรปรับปรุงอื่นอีกมาก เช่น ความไม่สอดคล้องของกฎระเบียบ ความไม่สอดคล้องของข้อมูล และการตีความข้อบังคับที่แตกต่างกัน ประการที่สอง คือ ในกรณีของประเทศไทยมาเลเซีย การปฏิรูปด้านกฎระเบียบประสบความสำเร็จ เพราะภาครัฐบาลได้แสดงความมุ่งมั่นที่จะร่วมมือกับภาคธุรกิจในการลดภาระด้านกฎระเบียบอย่างจริงจัง ผ่านคณะทำงานพิเศษเพื่ออำนวยความสะดวกทางธุรกิจ (PEMUDAH) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากทั้งสองฝ่าย แม้ในช่วงแรกของการดำเนินการจะมีแรงกดดันภายในอย่างมากจากฝ่ายรัฐบาลในการทำงานร่วมกับภาคเอกชนก็ตาม และประการสุดท้าย คือ อาเซียนเองก็มีความเคลื่อนไหวในการจัดการกับประเด็นด้านกฎระเบียบเช่นกัน ความเคลื่อนไหวดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการบูรณาการทางเศรษฐกิจของอาเซียน และมีวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบของประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ นั่นคือ การสร้างดุลยภาพระหว่างวัตถุประสงค์ของนโยบายที่มีความชอบธรรมกับการลดหรือขจัดภาระด้านกฎระเบียบ

๓. แนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบและการลดภาระด้านกฎระเบียบที่ไม่จำเป็น (Good Regulatory Practice and Reducing Unnecessary Regulatory Burdens)

คณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เข้าร่วมการเสวนาในวาระ “แนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบและการลดภาระด้านกฎระเบียบที่ไม่จำเป็น” การเสวนาในวาระนี้แบ่งออกเป็น ๒ ช่วง ช่วงแรก เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ เวลา ๑๕.๔๕-๑๘.๐๐ นาฬิกา และอีกช่วงหนึ่ง เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๐๐-๑๑.๓๐ นาฬิกา รายละเอียดสามารถสรุปตามหัวข้อย่อยของการเสวนาได้ ดังนี้

๓.๑ การกล่าวแนะนำเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบและประสบการณ์เกี่ยวกับการลดภาระด้านกฎระเบียบที่ไม่จำเป็นในภูมิภาค (An Introduction to Good Regulatory Practice and Experience of RURB^๑ in the Region)

คณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เข้าร่วมการเสวนาในหัวข้อย่อย “การกล่าวแนะนำเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบและประสบการณ์เกี่ยวกับการลดภาระด้านกฎระเบียบที่ไม่จำเป็นในภูมิภาค” เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ เวลา ๑๕.๔๕-๑๘.๐๐ นาฬิกา การเสวนาในหัวข้อนี้เป็นการให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบและรับฟังการอภิปรายของ Panellists เกี่ยวกับประสบการณ์ของประเทศไทย สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และประเทศมาเลเซีย ในการดำเนินการเรื่องดังกล่าว

สาระสำคัญของการเสวนาในหัวข้อย่อยดังกล่าวมี ๔ ประการ ประการแรก ในส่วนของประเทศไทย ดร.อภิชน จันทระเสน ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้กล่าวอภิปรายในฐานะ Panellist เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ ซึ่งกำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็นและทบทวนกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ ทั้งก่อนและหลังการใช้บังคับกฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นหรือได้เกิดขึ้นจากการใช้บังคับกฎหมายฉบับนั้น ๆ ด้วย ฉะนั้น ประเทศไทยจึงมีแนวทางในการปฏิรูปด้านกฎระเบียบและลดภาระด้านกฎระเบียบที่ไม่จำเป็นอยู่แล้ว ประการที่สอง ในกรณีของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย รัฐบาลได้มีแนวคิดริเริ่มในการปรับปรุงการออกกฎระเบียบแล้ว แต่แนวคิดดังกล่าวยังขาดสิ่งที่เรียกว่า “ห่วงโซ่ผลลัพธ์ (Results Chain)” ที่จะเชื่อมโยงปัญหา เครื่องมือ ยุทธศาสตร์ ความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงด้านกฎระเบียบ และการติดตามดูแล เข้าด้วยกัน ประการที่สาม สำหรับสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม การปฏิรูปด้านกฎระเบียบซึ่งเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ส่งผลให้อันดับ EODB และดัชนีความสามารถในการแข่งขันระดับโลก (Global Competitiveness Index) ของเวียดนามดีขึ้น ทั้งนี้ บทเรียนที่สำคัญคือการปฏิรูปดังกล่าวควรมีการแสดงความมุ่งมั่นทางการเมืองที่ชัดเจน การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย และแรงสนับสนุนจากสาธารณชน รวมทั้งภาคธุรกิจ และประการสุดท้าย ในกรณีของประเทศมาเลเซียซึ่งประสบความสำเร็จในการลดภาระด้านกฎระเบียบสำหรับภาคธุรกิจ ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จรวมไปถึงการประสานงานระหว่างองค์กรที่บัญญัติกฎหมายและหน่วยงานที่ออกกฎระเบียบต่าง ๆ ในระดับกระทรวง ทั้งนี้ รัฐสภาสามารถมีส่วนร่วมในการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบโดยการติดตามตรวจสอบความเหมาะสมของกฎระเบียบที่มีอยู่และที่กำลังจะบัญญัติขึ้นใหม่อยู่อย่างสม่ำเสมอ เพราะจากประสบการณ์ของประเทศมาเลเซีย กฎระเบียบจำนวนมากมีทบทวนที่ขาดความชัดเจน หรือมีทบทวนที่ขาดความชัดเจนแต่ขาดความชัดเจนในการบังคับใช้ หรือมีทบทวนที่ไม่สามารถนำมาบังคับใช้กับบริบทในปัจจุบันได้อีกต่อไป

^๑ RURB ย่อมาจาก Reducing Unnecessary Regulatory Burdens.

พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ขณะอภิปรายเรื่องแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบ

ในโอกาสนี้ พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้กล่าวแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างความโปร่งใส (Transparency) อันเป็นส่วนสำคัญของแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบ ประเทศไทยมีการจัดทำคลังข้อมูลทางการค้าระดับชาติ (National Trade Repository – NTR) ซึ่งสามารถเข้าถึงได้ทาง www.thailandntr.com ข้อมูลในเว็บไซต์ดังกล่าว นอกจากมีการเผยแพร่เป็นภาษาไทยแล้ว ยังมี การเผยแพร่เป็นภาษาทางการของอาเซียน (ภาษาอังกฤษ) ด้วย จึงถือเป็นแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบเพราะ ภาครัฐกิจไม่ว่าจากประเทศใดก็สามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้ ทั้งนี้ AIPA และ ERIA สามารถร่วมผลักดัน และสนับสนุนการสร้างความโปร่งใสเช่นนี้ได้ในประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศคู่เจรจาอื่น ๆ

๓.๒ สิ่งที่สามารถทำได้เพื่อสนับสนุนบริบทแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาครัฐกิจ (What Parliamentarians in the AMS^๒ Can Do to Support a Pro-Business Regulatory Environment)

คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เข้าร่วมการเสวนาในหัวข้อย่อย “สิ่งที่สมาชิกรัฐสภาในประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถทำได้เพื่อสนับสนุนบริบทแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาครัฐกิจ” เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๑๐-๑๐.๓๐ นาฬิกา การเสวนาในหัวข้อย่อยนี้เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิก-รัฐสภาได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จากนั้น ให้ผู้แทนรัฐสภาจากแต่ละประเทศได้กล่าวรายงานต่อที่ประชุมเกี่ยวกับผลการอภิปราย คนละประมาณ ๕-๑๐ นาที โดยมีนายอิสรา สุรินทร์วัฒน์ เลขาธิการ AIPA ศาสตราจารย์ Hidetoshi Nishimura ประธาน ERIA และ Panellists ในการเสวนา เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ เข้าร่วมรับฟัง

^๒ AMS ย่อมาจาก ASEAN Member-States.

พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ขณะอภิปรายเรื่องสิ่งที่เหมาะสมกับรัฐสภาในประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถกระทำได้
เพื่อสนับสนุนบริบทแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาคธุรกิจ

ในโอกาสนี้ คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้อภิปรายร่วมกัน จากนั้น พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นผู้กล่าวรายงานต่อที่ประชุมว่า จากมุมมองของสมาชิกรัฐสภาไทย บทบาทที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนเรื่องดังกล่าวในฐานะผู้แทนปวงชน ได้แก่ บทบาทด้านนิติบัญญัติและ บทบาทด้านการตรวจสอบถ่วงดุลฝ่ายบริหาร อย่างไรก็ตาม ในกรณีของประเทศไทย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้วางรากฐานอันแข็งแกร่งสำหรับสมาชิกรัฐสภาไทยในการสร้างสภาวะแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาคธุรกิจอยู่แล้ว ฉะนั้น บทบาทที่เหล่าสมาชิกรัฐสภาพึงต้องเพิ่มประสิทธิภาพความเป็นผู้แทนปวงชน (Representativeness) ของตน คือ บทบาทด้านการตรวจสอบถ่วงดุล ในการนี้ หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้กล่าวขยายความว่า สำหรับบทบาทด้านนิติบัญญัติ ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นอกจากรัฐจะพึงออกกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็นแล้ว เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับ รัฐยังพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้เหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป เช่นนี้จึงสามารถตอบคำถามของที่ประชุมได้เป็นอย่างดีว่า สมาชิกรัฐสภาสามารถกระทำได้บ้างที่จะสนับสนุนสภาวะแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาคธุรกิจ เพราะอันที่จริง ในกรณีของประเทศไทย กฎหมายสูงสุดของประเทศได้กำหนดให้สมาชิกรัฐสภานับสนุนการกระทำดังกล่าวเพื่อประโยชน์ของปวงชนอยู่แล้ว

จากนั้น หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้กล่าวอธิบายต่อไปว่า แม้กระนั้นก็ตาม สมาชิกรัฐสภาบัญญัติแต่เฉพาะกฎหมายแม่บท (Primary legislation) ซึ่งให้อำนาจแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและวางโครงสร้างของกฎระเบียบข้อบังคับที่จะตามมาเท่านั้น ด้วยเพราะมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีนั้นเกี่ยวข้องกับความรู้เฉพาะทางและมีรายละเอียดปลีกย่อยจำนวนมาก ข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการค้าโดยปกติแล้ว จะได้รับการกำหนดอยู่ในกฎหมายระดับรอง อันเป็นส่วนซึ่งสมาชิกรัฐสภาไทยมักจะสงวนท่าทีในการแสดงความคิดเห็น

ในขณะเดียวกัน ฝ่ายบริหารของไทยมีความคืบหน้าในการสร้างสภาวะแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาคธุรกิจอย่างมากในช่วงราว ๒๐ ปีที่ผ่านมา แม้แต่ก่อนการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน รัฐบาลก็ได้ตราพระราชกฤษฎีกาการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งกำหนดให้ผู้รักษาการตามกฎหมายต่าง ๆ ทบทวนกฎหมายทุก ๕ ปี และจัดทำคำแปลกฎหมายเหล่านั้นเป็นภาษาทางการของอาเซียน

หัวหน้าคณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้กล่าวต่อไปว่า ภายใต้บริบทข้างต้นนี้ บทบาทด้านการตรวจสอบถ่วงดุลของของสมาชิกวุฒิสภาไทยจึงไม่ควรเป็นการเข้าไปดำเนินการเกี่ยวกับความสมเหตุสมผลทางวิทยาศาสตร์ (Scientific justifiability) ของมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีโดยตรง เพราะบุคลากรในวงงานรัฐสภาขาดความเชี่ยวชาญในด้านดังกล่าว ทั้งยังไม่ควรเป็นการกระตุ้นให้รัฐบาลสร้างสภาวะแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาคธุรกิจ เพราะรัฐบาลเองก็ได้มีความตื่นตัวในด้านนี้อยู่แล้ว หากแต่บทบาทของสมาชิกวุฒิสภาควรเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพความเป็นผู้แทนปวงชนและเข้าไปเกี่ยวข้องกับภารกิจนี้อย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้ สมาชิกวุฒิสภาสามารถแสดงบทบาทอย่างสร้างสรรค์ (Constructive engagement) เช่นนี้ผ่าน ๒ ช่องทางช่องทางแรก คือ ผ่านทางการตั้งกระทู้ถาม ในฐานะผู้แทนปวงชน สมาชิกวุฒิสภามีพันธกรณีในการสะท้อนความเห็นของทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะภาคส่วนเหล่านั้นจะมีความสามารถทางเศรษฐกิจ (Economic capacity) มากเพียงใด ประเทศไทยเองมีภาคธุรกิจที่หลากหลาย ในด้านหนึ่ง เรามีธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวนมาก แต่อีกด้านหนึ่ง ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา เราได้เห็นการเพิ่มขึ้นอย่างมากของผู้ประกอบการภาคธุรกิจไทยที่ได้กลายเป็นบริษัทข้ามชาติ โดยวิธีการตั้งกระทู้ถามทางสถานี สมาชิกวุฒิสภาสามารถแสดงบทบาทด้านการตรวจสอบถ่วงดุล เพื่อย้ำประกันว่าเสียงของภาคธุรกิจทั้งหมดได้รับการสะท้อนสู่กระบวนการจัดทำและปฏิบัติตามนโยบายของภาครัฐบาลอย่างเท่าเทียมกัน อีกช่องทางหนึ่งที่สมาชิกวุฒิสภาสามารถแสดงบทบาทได้ คือ ผ่านงานของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง รัฐสภาไทยมักจะศึกษาและจัดทำรายงานผลการศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประเด็นสำคัญหรือปัญหาเชิงนโยบายต่าง ๆ ในกระบวนการนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้รับเชิญมาให้ข้อมูลที่จำเป็นแก่คณะกรรมการ และบ่อยครั้ง มักพบว่าปัญหาการปฏิบัติตามนโยบายที่เกิดขึ้นนั้นมีเหตุมาจากการที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างทำงานในส่วนของตนโดยไม่ประสานงานกัน (Working in silos) เนื่องจากมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีต่อสินค้าหนึ่ง ๆ อาจมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงานเช่นกัน การศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นก็อาจนำไปสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินการของฝ่ายรัฐบาลในการสร้างสภาวะแวดล้อมด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อภาคธุรกิจ

๓.๓ การประชุมวาระเฉพาะสำหรับ AIPA : ข้อพึงปฏิบัติสำหรับ AIPA (Closed Session for AIPA: Actions for AIPA to Take)

คณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เข้าร่วมการประชุมวาระเฉพาะสำหรับ AIPA : ข้อพึงปฏิบัติสำหรับ AIPA เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ เวลา ๑๐.๔๕-๑๑.๒๕ นาฬิกา การประชุมในวาระนี้เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกวุฒิสภาได้อภิปรายเกี่ยวกับประเด็นที่ AIPA ควรนำมาดำเนินการต่อไปหลังจากเสร็จสิ้นการเสวนาในครั้งนี้ โดยมีเฉพาะเลขาธิการ AIPA และประธาน ERIA เข้าร่วมรับฟัง

พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ขณะอภิปรายในการประชุมวาระเฉพาะสำหรับ AIPA

ในโอกาสนี้ พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้กล่าว แสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุม ซึ่งมีสาระสำคัญ ๓ ประการ ประการแรก คือ ในช่วงราว ๒๐ ปีที่ผ่านมา รัฐสภา และรัฐบาลไทยต่างยึดมั่นในหลักการอันเป็นพื้นฐานของแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบในทุกระดับของกระบวนการ นิติบัญญัติ ล่าสุด หลักการเช่นที่ว่านี้ได้รับการบรรจุอยู่ในกฎหมายระดับสูงสุดของประเทศ ทั้งยังสอดคล้องกับ ร่างหลักการสำคัญของแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบของอาเซียน (ASEAN GRP Core Principles) ด้วย คณะผู้แทน สภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงรู้สึกยินดีที่มีโอกาสแบ่งปันประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีกับคณะผู้แทนรัฐสภา- สมาชิก AIPA อื่น ๆ ประการที่สอง คือ คณะผู้แทนฯ เห็นว่า AIPA มีศักยภาพที่จะสนับสนุนและย้ำประกันว่า ASEAN GRP Core Principles จะได้รับการยึดถือจากบรรดารัฐสภาสมาชิก AIPA ทั้งหมด และประการสุดท้าย คือ คณะผู้แทนฯ เห็นว่า การเสวนาในครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อรัฐสภาสมาชิก AIPA มาก ทั้งนี้ จะเป็นการดียิ่ง หาก ERIA จะจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อผนวกรวมเป็นส่วนหนึ่งของเอกสารผลลัพธ์ (Outcome document) ของการเสวนาในครั้งนี้ และแจ้งเวียนไปยังสำนักงานเลขาธิการ AIPA พร้อมทั้งรัฐสภาสมาชิก AIPA อื่น ๆ คณะผู้แทนฯ เชื่อเป็นอย่างยิ่งว่า AIPA จะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นประโยชน์ เมื่อได้รับข้อเสนอแนะ ดังกล่าว ในช่วงท้าย หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้กล่าวขอบคุณ AIPA และ ERIA สำหรับการจั ดการเสวนาในครั้งนี้ พร้อมทั้งกล่าวว่า สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรู้สึกยินดียิ่ง หากได้ทราบข่าวการจัดการเสวนา ลักษณะนี้ขึ้นอีกในอนาคต